

2026-01-20

Lantmäteriets dnr: LM2025/150361

Mottagarens dnr: 2025-003477

Yttrande över Förslag till ramverk för uppföljning av havsplaner

Sammanfattning

- Lantmäteriet tillstyrker förslaget till ramverk för uppföljning av havsplaner.
- Lantmäteriet deltar gärna vid behov och utifrån sitt verksamhetsområde och uppdrag i en referensgrupp. Underlag kan exempelvis behövas avseende gräns mellan enskilt och allmänt vattenområde.
- Med avseende på internationella havsplaneringssamarbeten kan även noteras den FN-samverkan som sker inom ramen för UN-GGIM och som tangerar frågor vilka kan vara av intresse kopplat till omvärldsbevakning i samband med uppföljning.
- Lantmäteriet ser gärna att avsnittet i rapporten kring digital utveckling fördjupas ytterligare i arbetet framåt. Detta bland annat med avseende på den nyligen framtagna nationell strategiska planen för geodataområdet samt behovet av att tillgängliggöra havsplaner som en datamängd i den nationella geodataplattformen.

Lantmäteriets ståndpunkter och skälen för dem redovisas i detalj nedan.

Lantmäteriet lämnar i övrigt inga synpunkter

I Utgångspunkter och syfte

Lantmäteriet ställer sig positivt till det föreslagna ramverket för uppföljning av havsplaner och att uppföljning föreslås ske dels löpande, dels fördjupat.

I.4 Ansats

Lantmäteriet instämmer i de principer som ska beaktas i uppföljningsarbetet.

Principerna ligger väl i linje även med frågeställningar som rör Lantmäteriets verksamhet såsom samstämmighet med uppföljningar och planer samt digitalisering och utveckling. Som konkret exempel kan här

nämnas tillgängliggörande av planer, inklusive havsplaner, via den nationella geodataplattformen.

Lantmäteriet vill särskilt betona samordning av uppföljning och översyn av havsplanerna med planeringsstrategier avseende översiktsplaner och riksintressen för att få så goda ingående underlag som möjligt.

5.1.3 REFERENSGRUPP

Lantmäteriet deltar gärna i föreslagen referensgrupp i samband med uppföljning.

Inom ramen för Geodatarådets arbete har nyligen en plan med förslag på åtgärder för perioden 2026–2030 tagits fram (LM2025/067474). Planen syftar till att förbättra hur geodata produceras, tillgängliggörs och används; samtidigt som säkerheten stärks. Detta är frågeställningar som kan komma in i en referensgrupp. Andra frågor där Lantmäteriet skulle kunna bidra till en referensgrupp kan röra gräns mellan enskilt och allmänt vattenområde samt integrering av domäner – mark och vatten.

Slutligen kan även nämnas utestående frågeställningar från Havsgränsutredningen (SOU 2015:10), vilka kan vara värdefulla att beakta i en referensgrupp. Dessa rör en visualiserad gräns mellan enskilt och allmänt vattenområde i fastighetsregistrets registerkarta samt förslag om ett register över dispositionsrätter på allmänt vattenområde; ett så kallat marint cadastre.

5.2 Framtagande av underlag

Utöver de underlag som nämns i rapporten vill Lantmäteriet här även lyfta att underlag kan behövas i form av gräns mellan enskilt och allmänt vattenområde i samband med uppföljning av havsplaner.

I sammanhanget kan även nämnas den hemställan om kustzonskartering (2021/052912/LM) som gjordes 2021 inom ramen för Geodatarådet. En sådan aktivitet skulle bidra med ett förbättrat kunskapsunderlag i kustzonen vilket även skulle kunna stödja havsplanerna.

6.8 Internationella havsplaneringssamarbeten

Lantmäteriet vill även lyfta fram den FN-samverkan som sker inom ramen för UN-GGIM. Inom ramen för UN-GGIM finns bland annat expertgruppen land administration and management. En av aktiviteterna i gruppen rör integrering av domäner; mark, vatten. Denna aktivitet kan också vara av intresse för omvärldsbevakning kopplat till uppföljning av havsplaner.

6.9 Digital utveckling

Lantmäteriet vill betona vikten av denna punkt kopplat till arbetet med uppföljning av havsplaner. Havsplaner utgör en datamängd som är tänkt att ingå och tillgängliggöras via den nationella geodataplattformen. Även översiktsplaner och riksintressen kommer att ingå och tillgängliggöras.

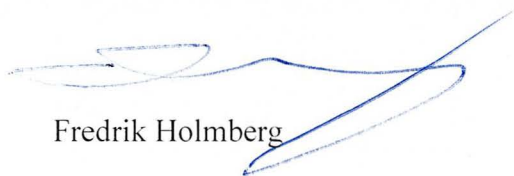
Beroende på status i arbetet med uppföljning av havsplaner kan datamängden behöva prioriteras.

Lantmäteriet ser att avsnittet kring digital utveckling i rapporten skulle kunna fördjupas, bland annat med avseende på den framtagna nationella strategiska planen för geodataområdet.

Beslutande

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Fredrik Holmberg. I den slutliga handläggningen har också ställföreträdande generaldirektören Anders Lundquist, verksamhetsområdeschef Geodata Marika Ström, juristen Malgorzata Drewniak, experten Geostab Lars Hägg, informationsutvecklaren Anna Ternlund samt verksamhetsutvecklaren Magdalena Andersson (den sistnämnda föredragande) medverkat.

För Lantmäteriet

Fredrik Holmberg